

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/152/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7521201770
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7521201770.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Moniky Géciovej, PhD. a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti S.: K. nar. X.X.XXXX a N. nar. X.X.XXXX zastúpené kolíznym opatrovníkom U. práce, sociálnych vecí a rodiny Košice detí rodičov: nebohej V. M. nar. X.XX.XXXX a otca Z. S. nar. XX.X.XXXX bývajúcim v F. č. XXX na návrh manželov D. M. nar. XX.X.XXXX a K. M. nar. X.X.XXXX obaja bývajúcimi v F. č. XXX v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Košice - okolie č.k. 19P/55/2021-15 zo 14.4.2021 takto

rozhodol:

Mení uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamieta.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie neodkladným opatrením zveril mal. deti K. a N. do dočasnej starostlivosti D. M., nar. XX.X.XXXX a K. M., nar. X.X.XXXX.
2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 2 ods. 1, § 360 ods. 1, 2 CMP, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. d/, § 328 ods. 2, § 329 ods. 1, 2 CSP, § 367 ods. 3, 4 CMP s odôvodnením, že matka maloletých detí zomrela a otec maloletých detí je v súčasnosti vo výkone väzby, potrebnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečujú navrhovatelia. Domácnosť navrhovateľov nie je pre maloleté deti neznáma. S poukazom na skutočnosť, že manželia majú záujem zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti počas neprítomnosti otca a osvedčili schopnosť zabezpečiť faktickú starostlivosť o maloleté deti, zverenie maloletých detí do ich náhradnej osobnej starostlivosti je najvhodnejším opatrením s ohľadom na najlepší záujem maloletých detí a má prednosť pred nariadením ústavnej starostlivosti, ktorá by s najväčšou pravdepodobnosťou nasledovala aj s prihliadnutím na potrebu každodennej starostlivosti o maloleté detí, zabezpečenie ich nevyhnutných potrieb a riešenie každodenných záležitostí súvisiacich s ich výchovou.
3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec. Uviedol, že už je doma, nie je väzobne stíhaný, preto už nie je dôvod na zverenie jeho detí do starostlivosti iných osôb. Navrhol, aby Okresný súd Košice - okolie zrušil neodkladné opatrenie a opätovne mu priznal rodičovské práva a povinnosti.
4. Navrhovatelia vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedli, že obe deti sú ich vnuci po ich nebohej dcére. Odkedy deťom zomrela matka a otec detí si našiel partnerku, ktorá prišla z detského domova, má dve deti a má asi 17 rokov. Jej dve deti má v opatere jej matka, ktorej mala platiť výživné, ale toto platil otec maloletých z peňazí, ktoré dostával na deti od štátu. O deti sa nestaral, každý deň pil a pije aj teraz. Pije len poobede, aby ho nenachytala sociálka, bojí sa. Deti nemali spodné prádlo, ponožky, topánky ani dobré oblečenie, to museli kúpiť zo svojho dôchodku, pretože otec maloletých kupoval drahé kabelky, všelijaké dobroty svojej partnerke. Deťom nekúpil ani jeden keksík. Deti sa k nim chodili už aj predtým sa najesť, nemajú otca rady, lebo stále ich bil, pretože keď má vypité je agresívny. Uviedli ďalej, že všetci

susedia môžu potvrdiť, že detí nemá rád, ide mu len o peniaze od štátu, nikdy ani hodinu nepracoval, deti sa ho boja a musia hovoriť čo im prikáže.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že 11.5.2021 bolo vykonané aktuálne zisťovanie rodinných, bytových a sociálnych pomerov v domácnosti otca mal. detí. Otec v osobnom rozhovore uviedol, že t.č. s ním mal. deti žijú v spoločnej domácnosti a odmietajú sa zdržiavať v domácnosti starých rodičov. Jeho synovia po dobu, keď bol vo výkone väzby žili doma v jeho domácnosti a u starých rodičov sa zdržiavali sporadicky aj napriek tomu, že boli uznesením Okresného súdu Košice - okolie dočasne zverené do ich starostlivosti. Uviedol, že na podanom odvolaní trvá. Otec s mal. deťmi žije v zadnej časti staršieho domu, kde má rodina k dispozícii jednu izbu. Miestnosť je zariadená základným nábytkom a predmetmi osobnej potreby. Rodina žije na nízkej sociokultúrnej úrovni. Aj napriek tomu, že domácnosť je zariadená najnutnejším nábytkom každodennej potreby je vedená na primeranej úrovni. Otec v čase aktuálneho zisťovania pomerov preukázal dostatočné zásoby základných potrieb pre mal. deti (zásoby jedla a oblečenia). V rámci zisťovania rodinných, bytových a sociálnych pomerov bol vykonaný rozhovor s mal. deťmi v Základnej škole F.. Maloleté deti komunikovali v maďarskom jazyku a rozhovor prekladala zamestnankyňa ZŠ F.. Mal. N. pôsobil na pohľad vystrašene, ale na otázky sa snažil odpovedať. V rámci rozhovoru uviedol, že chce ostať u otca, k starým rodičom sa odmieta odsťahovať. Uviedol, že otec im po návrate z výkonu väzby zabezpečil oblečenie a jedlo. Aj maloletý K. pôsobil podobne ako jeho brat, vystrašene a až po upokojení učiteľkou stručne odpovedal na položené otázky. V rámci rozhovoru uviedol, že chce spolu s bratom ostať u svojho otca, so starými rodičmi nemá dobrý vzťah. Kolízny opatrovník ďalej uviedol, že inštitút neodkladného opatrenia predpokladá naliehavosť úpravy pomerov medzi účastníkmi konania. Konania vo veciach starostlivosti o mal. deti majú slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené. Konštatoval, že tohto času mal. deťom v domácnosti otca nehrozí bezprostredné ohrozenie života a zdravia, pričom mal. deti aktuálne preferujú osobu otca. Otec zabezpečuje starostlivosť o mal. deti od 1.5.2021. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam a získaným informáciám s prihliadnutím na najlepší záujem mal. detí úrad navrhuje, aby odvolací súd zrušil uznesenie Okresného súdu Košice - okolie č.k. 19P/55/2021 zo 14.4.2021.

6. Ďalšie vyjadrenia podané neboli.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

11. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že v čase rozhodovania súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne vo veci rozhodol. Právne pomery posudzoval súd prvej inštancie správne v súlade s ust. § 329 ods. 2 CSP t.j. v čase vydania napadnutého uznesenia, keď dospel k záveru, že „vzhľadom na to, že matka mal. detí zomrela a otec mal. detí je v súčasnosti vo výkone väzby, potrebnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečujú navrhovatelia, že manželia (starí rodičia) majú záujem zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. deti počas neprítomnosti otca a osvedčili schopnosť zabezpečiť faktickú starostlivosť o mal. deti a zverenie mal. detí do ich náhradnej osobnej starostlivosti je najvhodnejším opatrením s ohľadom na ich najlepší záujem a má prednosť pred nariadením ústavnej starostlivosti, ktorá by s najväčšou pravdepodobnosťou nasledovala, prihliadajúc na potrebu každodennej starostlivosti o mal. deti, zabezpečenie ich nevyhnutných potrieb a riešenie každodenných záležitostí súvisiacich s ich výchovou“. Odvolací súd s akcentom na zásady vyplývajúce z § 45 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti len vtedy, ak mu rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť, konštatuje, že právo rodiča vychovávať

svoje dieťa a starať sa oň zaručuje aj článok 41 Ústavy SR. Náhradnú osobnú starostlivosť môže súd nariadiť až vtedy, ak ohrozenie riadnej výchovy dieťaťa preváži nad jeho záujmom podporovať biologické väzby a rodinný život mal. dieťaťa, pričom musia byť naplnené všetky predpoklady pre odňatie dieťaťa zo starostlivosti rodičov uvedené v ust. § 44 ods. 1 Zákona o rodine. V tejto súvislosti treba taktiež poukázať na ust. § 38 Zákona o rodine, v ktorom sú taxatívne vymedzené dôvody, pre ktoré je možné pristúpiť k obmedzeniu, pozastaveniu a pozbaveniu výkonu rodičovských práv a povinností, a to ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva. Zdôrazňuje, že štát má pozitívnu povinnosť, ktorá ho nielen obmedzuje v kladení prekážok pre obnovenie spoločného života detí s rodičmi alebo tiež núti vykonávať aktívne kroky vedúce k obnoveniu spoločného života detí s rodičmi. Odvolací súd po dôslednom vyhodnotení zisteného skutočného stavu a síce, že mal. deti žijú v spoločnej domácnosti s otcom od 1.5.2021 a odmietajú sa zdržiavať v domácnosti starých rodičov, po dobu, keď bol vo výkone väzby mal. deti žili doma v domácnosti otca a u starých rodičov sa zdržiavali sporadicky aj napriek tomu, že boli uznesením Okresného súdu Košice - okolie zverené do ich starostlivosti. Mal. deti vyjadrili vôľu žiť s otcom a odmietli sa odsťahovať k starým rodičom. Odvolací súd na základe vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že otec mal. detí má vytvorené vhodné podmienky pre ich zdravý duševný a fyzický rast a vývoj, dokáže zabezpečiť riadnu starostlivosť o mal. deti a vytvorí im vyhovujúce výchovné prostredie, v dôsledku čoho neboli splnené zákonné podmienky pre ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov (starých rodičov). Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

12. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP)